

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖДЕРЖАВНИХ ВІДНОСИН В АТР

Мета курсу – компаративний огляд державотворчих і модернізаційних процесів у державах азійсько-тихоокеанського регіону, формування у студентів комплексного підходу до вивчення особливостей міжнародної діяльності держав АТР, а також ознайомлення студентів із ключовими викликами та загрозами регіону АТР.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Актуальні проблеми міждержавних відносин в АТР» має безпосередній зв'язок із такими дисциплінами, як: зовнішня політика країн Азії, міжнародні відносини у Східній Азії, міжнародні відносини і світова політика, основи світової політики тощо.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: знання основних тенденцій та проблем у двосторонніх відносинах в АТР, знання позицій провідних країн щодо актуальних проблем міждержавних відносин в АТР.

Програмні результати навчання:

знати: методологічні підходи до вивчення курсу; загальну структуру компаративних політологічних досліджень з проблематики АТР; особливості системного й комплексного підходів в політологічних дослідженнях країн АТР;

вміти: добирати, систематизувати й аналізувати політологічну інформацію; будувати загальну схему міжнародно-політичної характеристики країн АТР; уміти визначати позицію провідних країн щодо актуальних проблем міждержавних відносин в АТР;

володіти: знаннями про країни АТР у розв'язанні гострих проблем сучасних міжнародних відносин, орієнтуватися в модернізаційній проблематиці країн АТР, формулювати припущення, передбачення та прогнози в розвиткові світової політики щодо країн АТР.

Змістовне наповнення навчальної дисципліни:

Однією з головних тенденцій останніх років залишається зміщення глобального центру сили до Азійсько-Тихоокеанського регіону. Країни АТР стають рушієм розвитку світової цивілізації, беручи на себе ту роль, яку впродовж п'яти останніх століть виконувала Європа. В АТР суперечливо переплітаються інтереси й устремління самих різноманітних суб'єктів міжнародних відносин (окрім США, КНР і РФ, у «гру» все активніше вступають Японія, Республіка Корея, КНДР, Тайвань). Пересікаються сфери діяльності регіональних альянсів – Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС), Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), Асеанівський регіональний форум з питань безпеки (АРФ) тощо. У цілому ж, хоча регіональна конфігурація міжнародних відносин у постбіполярний період суттєво змінилась, але ці зміни не набули надзвичайно радикального характеру

як в Європі. В Азійсько-Тихоокеанському регіоні залишаються визначальними ті проблеми, які сформувалися у перші повоєнні роки: продовжують існувати військові союзи США з Японією і РК, зберігається проблема міжкорейських відносин, залишаються проблема возз'єднання КНР і Тайваню та російсько-японські територіальні суперечності.

На початку XXI ст. регіональний політичний простір характеризується тісним переплетенням територіальних, політичних, економічних, військових та інших інтересів постійних членів Ради Безпеки ООН, провідних ядерних держав, які одночасно є депозитаріями Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (США, РФ і КНР). Тому проблеми ядерного нерозповсюдження набувають тут особливої специфіки. Несподіване загострення будь-якої з них може викликати різке погіршення обстановки не лише у регіоні, але і на світовій арені.

Багатоманітність Азійсько-Тихоокеанського регіону, відмінності у політичних системах і режимах держав регіону, істотний розрив економічного та соціального потенціалу розвинених і країн регіону, що розвиваються, цивілізаційне та культурне різноманіття – все це ставить питання щодо можливості об'єднання країн регіону і, відповідно, можливості розбудови структур безпеки на колективній основі.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4 кредити ЄКТС, загальний обсяг 120 годин, у т.ч. – 40 годин аудиторних занять і 80 годин – самостійна та індивідуальна робота.

Форма семестрового контролю: іспит.